నువ్వయితే ఏం జేస్తావు?

చేసినపాపం చెపితే పోతుందంటారు. నేను కాంగ్రెసు వ్యతిరేకినని గాంధీపటం నెత్తిన పెట్టుకు ప్రమాణం చేసిన మాట నిజమే, పీకెమీదికొచ్చినాక చావనా? అటువంటి అగత్యం నా జీవితంలో కలుగుతుందని నేను కలగన్నానా? పోలీసు వగైరా అపాయకర శక్తులు సుస్థిరంగా కాంగ్రెసు పక్షాన ఉంటాయని తెలిసేగదా నేను ఖచ్చితంగా కాంగ్రెసు పక్షాన నిలబడి ఉన్నది? నాకేం రాజకీయాలు తెలిసేడుసు నని? స్వరాజ్యం రాకమునుపు దైవంమీదే భారంవేసి కాంగ్రెసు ఉద్యమాలన్నిటినీ తిట్టినవాణ్ణేగా? అటువంటప్పుడు నన్ను మీరు అపార్థంచేసుకుంటే ఎట్లా? నేనెప్పుడూ గెలిచే పక్షమే ఉంటాను. నావల్ల బలవంతుల కెప్పుడూ అపాయం ఉండదు. మామూలు పోట్లాటల్లోకూడా నేను నాలుగు తినేవాణ్ణే రెండు వేస్తానుగాని, వేసేవాడి జోలికి పోనే.

అటువంటివాడికి నాకే ఎందుకు జరగాలి ఈ పాడు పరీక్ష? ఆ లోకోత్తర పురుషులు నాదగ్గిరకే ఎందుకురావాలి? వారి ప్రశ్నలకు నేనెందుకు సమాధానం చెప్పాలి—ఏమో నాకు తెలీదంటే పొయ్యేదాన్ని! వాళ్లుకూడా కాంగ్రెసు పక్షపాతుల్లాగే కనపడేసరికి నేను గోతిలోపడ్డాను. ముఖ్యంగా ఆంజనేయస్వామి వారి వాలకం చూసేసరికి—

ఇట్లా చెప్పకపోతే జరిగిన విషయం మీ కేమీ బోధ పడదు. అందుకని జరిగిన విషయం జరిగినట్టు మీకు మనవి చేస్తాను. నావల్ల ఎట్టిదోషమైనా ఉంటే దండించండి.

ఆ రోజు రాత్రి నా కెంతసేపటికీ నిద్ర పట్టలేదు. అసలే ఇల్లు బిక్కు బిక్కు మంటోంది మా ఆవిడ పిల్లలతో సహా ఆ సాయంకాలమే బయలుదేరి పుట్టింటికి వెళ్ళింది. చెల్లెలికి పురుడు వస్తోందని. "రేపు ఉదయం వెళ్ళవే" అంటే విందా? అంత ఇంటికీ బిక్కు బిక్కు మంటూ నేనొక్కణ్ణే అసలే నాకు చీకటంటే భయం. దొంగాళ్ళమాట జ్ఞాపకం వచ్చినా కమ్యూనిస్టుల మాట జ్ఞాపకం వచ్చినా ఇక ఆ రాత్రికి జాగారమే అనుకోండి. అందుచేత ఎంతకీ నిద్రపట్టలేదు నిమిషాలు లెక్కపెట్టాను. నేను లెక్క పెడుతున్నవి సెకండ్లా అనిపించింది. ఎన్నివేల నిమిషాలు లెక్కపెట్టినా ఒక గంట కాదాయె!

పన్నెండు గంటలుకూడా విన్నాను. మా గడియారం పన్నెండు గంటలూ తీరా కొట్టిందోలేదో దభీమని చప్పుడయింది. నా గుండె కాస్త ఆగిపోయింది. వొణుకుతూ కళ్లు గట్టిగా మూశాను.

"అబ్బాయ్! చూడు బాబు!

ఆ గొంతు వినగానే భయం పోయినట్టయింది. కళ్ళు తెరచి చూద్దునుగదా నాటకంలో వేషంలాగా ఎదుట నిలబడి ఉన్నాడు - చెమ్కీకోటు, చమ్కీలాగూ, మెడలో చౌకరకం పూసల దండలూ, మొహానికి అరదళం - ఎన్నడో నేను నా పసితనంలో చూసిన హరిశ్చంద్రుడి వేషంలా

వున్నాడు. ఈ పాత్రధారి ఎవడు ? ఈవేళ నా యింటోకి ఎట్లావచ్చాడు. ఎక్కణ్ణుంచి వచ్చాడు ? ఎందుకువచ్చాడు ? ఇలాటి సందేహాలెన్నో నాకు కలిగాయి.

"ఎవరు మీరు !" అన్నాను.

"నేను హరిశ్చంద్రుణ్ణి నాయనా ! నీవల్ల ఒక ఉప కారం కావాలి."

నన్ను వెర్రిబాగులవాడికింద కట్టిన, ఆమనిషినిచూస్తే నాకు నవ్వూ, కోపమూ కూడా వచ్చింది.

"అట్లాగండీ, హరిశ్చంద్రుడు గారూ! మీరు రావటం ఎక్కడినుంచి ?"

"దేవేంద్రుడి సభనుండి బాబూ. ఒక చిన్న అన్వే షణమీద దేవేంద్రుడి కోరికపై వచ్చాను. ఇంతకాలానికి ఈ పుణ్యభూమిలో సత్యమే ప్రాతిపదికగా రాజ్యం ఏర్పడిం దట. ఈ రాజ్యం తాలూకు వివరాలు కనుక్కొని వచ్చి చిన్న రిపోర్టు తయారు చెయ్యమనీ, మరొకర్నీ మరొకర్నీ పంపితే తనకంత నమ్మకం ఉండదనీ దేవేంద్రుడు నన్ను కోరాడు. నేను కాదనలేకపోయాను, అన్నాడాయన. "ఏం వివరాలు కావాలి మీకు ?" అన్నాను.

"మీరు నిజంగా సత్య రాజ్యంలోనే ఉన్నారా ?

"ఇంకా సందేహం దేనికి ? మా జాతీయ మాటో - క్షమించండి మాటో అనే యింగ్లీషు మాటలకు సరిఅయిన తర్జుమా తెలియదు - "సత్యమేవజయతే అని ?"

"నిజమా ! ఆహా ఎంత అదృష్టవంతులు నాయనా మీరు. నే నారోజుల్లో సత్యసంధత మీద నిలబడ్డానంటే

బొత్తిగా ఒంటరిగాణ్ణి. నాకొక్క పురుగుతోడులేదు. మీ ప్రభుత్వమే 'సత్యమేవ జయతే' అంటున్నదా ! కొంపతీసి 'సత్యమే వజయతే' అంటంలేదుగదా. ఎందుకంటే అది అన్నాడాయన.

"లేదు లెండి. ఎక్కడన్నా అచ్చు తప్పులు రావలసిందేగాని 'జయతే' అనే అంటున్నాం. కష్టపడి సాధించిన స్వాతంత్ర్యాన్నా వదులుతారుగాని కాంగ్రెసువారు సత్యాన్ని మట్టుకు వదలిపెట్టరు

"అట్లాగే ఉండాలి నాయనా. నేను సత్యంకోసం రాజ్యాన్ని, భార్యా బిడ్డలనూ వదలిపెట్టెయ్యాలా ?"

నిజమేనండి మీ నాటకం చాలాసార్లు చూశా చిన్నతనంలో, అందులో మా మేనమామగారు వీరబాహుడి వేషం వేసి జనాన్ని భలే నవ్వించేవాడు."

"వీరబాహుణ్ణి చూసి జనం నవ్వేవాళ్ళా? ఏంచిత్రం? అయితే, బాబూ మీరు స్వాతంత్ర్యంకోసం చాలా కష్టపడ్డారా, నాయనా ?"

"అయ్యో అంతులేని కష్టాలు పడ్డామండీ."

"పోనీ, పాపం. సుఖించాలంటే కష్టపడాలి, నాయనా. ఏమేం కష్టాలు పడ్డారో కొంచెం టూకీగా చెబుతావూ, రాసుకుంటాను !

ఆ మానవుడు జేబులోంచి పుస్తకం తియ్యసాగాడు

"ఆ రాజకీయాలు నాకంత బాగా తెలీవండీ. మీరు మా కాంగ్రెసు నాయకులను కలుసుకుంటే అవన్నీ వారు వివరంగా చెప్పగలుగుతారు."

"అట్లాగా? సరేలే! నేను వెళ్ళి అక్కడక్కడా నాకు కావలసిన విషయాలు సేకరించి మళ్ళీ పోయేటప్పుడు కనిపించి మరీ పోతాను." అన్నాడు సత్యహరిశ్చంద్రుడు, మాటలోనే అతర్హితుడౌతూ.

ఆయన మాయమైన మరోక్షణం ఏదో భ్రమపడ్డాననుకున్నాను. హరిశ్చంద్రుడేమిటి? నా దగ్గిరికి రావటమేమిటి? తెలుగు - అందులోనూ మా జిల్లాభాష, మిాదుమిక్కిలి వ్యావహారికం - మాట్లాడటమేమిటి?

ఈ మాట అనుకుంటూ కన్ను మూశానో లేదో గదిలోకి వంద గ్యాసులైట్లు వచ్చినట్లయింది. బలవంతాన కళ్ళు తెరచి చిలించి చూద్దునుగదా ఒక దివ్యపురుషుడు నా ఎదుట నిలబడి ఉన్నాడు. ఆయనను "మిారెవరు? అని అడగవలసిన అవసరం కలగలేదు. నా గదిలో వున్న బుద్ధుడి బొమ్మకు అచ్చమైన నకలు.

"ఏం స్వామిా. ఇట్లా దయచేశారు" అన్నాను.

బుద్ధుడికీ తెలుగువచ్చు.

"ఇంద్రలోకంనుంచి వస్తున్నాను, నాయనా. మిా రాజ్యంలో అహింస నూటికి నూరుపాళ్ళూ అమలుజరుగుతుందట. ఇంద్రుడు నన్ను ఆ విషయం చిన్న రిపోర్టు రాయమని పంపాడు."

అట్లాగాండీ? అందులో సందేహమేమిాలేదు. హింసలో విశ్వాసంలేని ప్రభుత్వమంటూ ఉంటే ఈ ప్రపంచంలో మాదే. రష్యా-చైనాలపట్ల మాకెంతో స్నేహభావముండి

కూడా, వాళ్ళు హింసాయుత విప్లవాలు జరిపారన్న కారణం చేతనే మా ప్రభుత్వం ఆ దేశాల సాహిత్యాన్ని బహిష్క రిస్తున్నది. హింసను తగ్గించాలనే ఉద్దేశంతోనే మా ప్రభుత్వం హింసావాదులను అంటే కమ్యూనిస్టుల్లేండి - ఏమీ తప్పు చెయ్యకుండానే బొక్కలోకి - అంటే జైల్లో అన్నమాట - తోస్తున్నది. మేం ఒక్క ఇంగ్లీషువాడి రక్తబిందువు చిందకుండా వాళ్ళదగ్గరనుంచి స్వరాజ్యం పుచ్చుకొన్నాం. అటువంటి స్వరాజ్యాన్నయినా వొదులుతాంగాని అహింసను మాత్రం వదలం.

"చాలా సంతోషం, నాయనా! రాజ్యమెందుకు? బాబూజీ నేను రాజ్యాన్ని అవలీలగా తృణీకరించి ప్రేమ మార్గం కనుక్కున్నాను."

"మీరు మా కాంగ్రెసు నాయకులను కలిసి మాట్లాడితే అంతా బోధపడుతుంది."

"అట్లాగే, నాయనా, నువుచెప్పిన ఈ రెండు ముక్కలూ నా కెంతో సంతోషం కలిగించాయి. అయితే, చూడు, బాబా! అహింసా చిహ్నం ఏదైనా మీ దేశంలో ఉందా?"

"లేకేమండీ? మా జెండామీద ధర్మచక్రం ఉంది."

"అశోకుడిదేనా, బాబూ?"

"అవునండీ, అవును!"

"మంచిది, నాయనా! అశోకుడుందే హింసద్వారా అహింసను చేరుకున్నాడు."

"మా కాంగ్రెసువారు ముందే అహింసను అవలంబించారు."

"శేష్! బాగుంది! వస్తా, నాయనా. మళ్లీ తిరిగి వచ్చేటప్పుడు నిన్ను చూసి మరీ దేవేంద్రలోకం పోతా!"

ఒక్కసారిగా కాంతి మాయమైంది. కళ్ళు చీకట్లు కమ్మాయి. మళ్ళీ నాకళ్ళు గుడ్డిదీపపు వెలుతురుకు అలవాటు పడ్డ తరవాత ధైర్యంగా కళ్ళు మూశాను. కన్ను ఇట్లా మూశానోలేదో - కప్పు విరిగి మీదపడిందనుకున్నాను - అంత భయంకరమైన చప్పుడై, భూమి కంపించింది. కళ్ళు తెరిచి చూద్దునుగదా ఆంజనేయులవారు ఎదట ప్రత్యక్షం. మూడు మూర్తులా, రవివర్మ గీసిన ఆంజనేయుడే.

"ఏం స్వామీ, ఇట్లా దయచేశావు?"

నామాట వినిపించుకోలేదు. అటూ ఇటూ ఊగుతూ "రామ రామ రామ సీతా" అని పాడుతున్నాడు. నేను నోరు తెరిచి అతనికేసి చూస్తున్నాను. చిన్నప్పుడు చూసిన సి. యస్. నటేశం హనుమంతుడికీ ఈ అబ్బికీ చాల పోలికలున్నాయి. అంతే ఎత్తుకూడా ఉన్నాడు. పాడుతూ పాడుతూ నా మీదకురికి గొంతు పిసగపోయినాడు.

"ఆగు, ఆగు! ఏమటీ దౌర్జన్యం?" అన్నాను.

"ఇది రామరాజ్యం కాదూ?"

"అవును అయితే?"

నేను రాంభజన చేస్తూంటే నువుకూడా చెయ్యవేం? నువ్వుచూస్తే దేశద్రోహిలా ఉన్నావు! చంపేస్తా? ఎవడనుకున్నావో? రామబంటును!"

"ఎట్లా! ఏం వచ్చారు తమరు?"

"ఇక్కడ రామరాజ్యం ఎట్లా అమలు జరుగుతుందో చూసి రమ్మని దేవేంద్రుడు నన్ను పంపాడు. రాముడి తర వాత ఇంత కాలానికి మళ్ళీ రామరాజ్యం ప్రపంచంలో ఏర్పడి దంటే నాకు పరమానందంగా ఉంది. రామ రామ రామ సీతా!

మళ్ళీ పాటలో పడ్డాను.

"అవును రామ భక్తాగ్రేసరులైన అనేకమంది అయ్యం గార్లు ప్రభుత్వంలో ఉన్నారు - అంటే వైష్ణవస్వాములన్న మాట."

"రామ రామ రామ సీతా! ఈదేశానికి రాజెవరు?"

"రాజులుండరు. ఇది రిపబ్లిక్ అంటే ప్రజారాజ్య మన్నమాట. అంటే ప్రజలే రాజులు!"

"హా, రామా! నీ ఆశయం నెరవేరిందయ్యా, నువు రాజువై ఉండి ప్రజాభిప్రాయాన్ని పాటించావు! ఇంతకాలా నికి ప్రజలే రాజులై పోయినారు. రామ రామ రామ సీతా!

"ఈ మధ్యనే ఎన్నికలైనాయి. ప్రజలు కాంగ్రెసు మంత్రులనే ఎన్నుకున్నారు. కాంగ్రెసు మంత్రులను ఎన్ను కోకపోతే రామరాజ్యం పోయే ఉండును. అదృష్టవశాత్తు అట్లా జరగలేదు."

"రామ రామ రామ సీతా! నేను అట్లావెళ్ళి మీ రామరాజ్యాన్ని స్వయంగా చూసి వస్తా. తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు

మళ్ళీ కనిపిస్తాలే! రామ రామ రామ సీతా! రామ రామ రామ సీతా!"

ఆంజనేయుడి పాట క్రమంగా ఫేడవుట్ అయింది. నేనుకూడా కళ్లు మూశాను. కాని ఇంకెవరు వస్తారో అని నాకు అనుమానంగానే ఉంది. అయితే ఇది వొట్టి అనుమానమే అయింది. ఎందుచేతనంటే ఇంకెవరూ రాలేదు. నేను నిద్రకూడా పోయిఉండాలి.

ఎందుచేతనంటే నాకు ఈసారి నిద్రా భంగమయినట్టయింది. ఈసారి నేను లేచింది చప్పుళ్ళకుకాదు. ఆకస్మికంగా వొళ్ళంతా దగ్ధమై పోతున్నట్లనిపించింది. ఏదో పీడ కల వచ్చినట్లుగా వంటిమీద రోమాలన్నీ నిక్కపొడుచుకున్నాయి. శరీరమంతా కంపిస్తున్నది. నాలుక ఎండుకుపోయి పిడచగట్టింది.

నేను కంగారుగా పక్కలో లేచి కూచునే సరికి ఆ ముగ్గురూ నా ఎదుట వున్నారు. నాకేసి రౌద్రంగా చూస్తున్నారు. వాళ్ళనుచూస్తేనే పై ప్రాణాలు పైన పోసాగాయి.

"నాతో అబద్ధాలాడావుట్రా? పాపి!" అన్నాడు హరిశ్చంద్రుడు, పళ్లు పటపటా కొరుకుతూ. హరిశ్చంద్రుడేమో నోట్లో నాలుకలేని సత్తెకాలపు మనిషనుకున్నాను. బుద్ధుడు ఏమీ అనలేదు. కాని ఆయన నాకేసిచూసేచూపు దుర్భరంగా ఉంది. ఇక ఆంజనేయుల వారి సంగతి చెప్పనే అక్కర్లేదు. నిప్పులు తొక్కిన కోతిలాగ ఇంకోమాటు అనటానికి లేదు—చిందులు తొక్కుతున్నాడు. అతని తోక భయంకరమైన కొండశిలలాగా నా మీదికి దూకుతోంది.

"క్షమించండి! నేను అల్పుణ్ణి! మీ ఆగ్రహం తప్పు చేసిన వారిమీద చూపండి."

"మాతో అన్ని పచ్చిఅబద్ధాలెందుకు చెప్పావు? అన్నాడు హరిశ్చంద్రుడు. నేనేం అబద్ధాలు చెప్పానో నాకు తెలీదు. కాని చెప్పక చెప్పక నే హరిశ్చంద్రుడికే అబద్ధాలు చెప్పటం ఏమిటి? నా ప్రారబ్ధం కాకాపోతే అబద్ధాలను ఎవ రైనా సహిస్తారుగాని హరిశ్చంద్రుడు సహిస్తాడా!

"సత్యమేవజయతే. హాహ్హాహ్హాహ్హా అన్నాడు. హరిశ్చంద్రుడు.

"అహింస, ధర్మచక్రం! హాహ్హాహ్హాహ్హా!" బుద్ధుడు.

"రామరాజ్యం! గుర్ ర్ ర్ అన్నాడు ఆంజనేయులు.

నేనేం చెయ్యాలి? నాకు మతిపోయింది! వాళ్ళ ఎదుట సాష్టాంగ పడ్డాను. నా సుకుమారమైని చర్మాన్ని రక్షించు కునేందుకు నోటికి వచ్చినమాట అనేశాను.

"అయ్యా, మీ ఎడల నేను అపచారంచేసి వుండి వుండవచ్చు. నాకు నిజంగా రాజకీయాలు తెలియవు. కాక పోయినా నేను కాంగ్రెసు వ్యతిరేకిని, మీరు సి. ఐ. డీ, లేమోనని భయపడి అట్లా అన్నాను.

వీళ్లు ఏ రాజకీయ దృక్పథం గలవారో నాకు తెలిసి చావకపోయే. ఏ రష్యా ఏజంట్లయినా అయితే కమ్యూనిస్టు నని చెబుదామనికూడా తెగబడ్డాను, చెప్పొద్దూ? కాని ఆ ఇంద్రలోకంలో ఏ రాజకీయాలు తెలిసి ఏడవలేదు. అందు చేత కాంగ్రెసు వ్యతిరేకినని మాత్రం ఊరుకున్నాను. అదే

నా ప్రాణాన్ని కాపాడింది. హనమంతుడి తోక నామీద ఆడటం మానేసింది. బుద్ధుడు నాకేసి తీవ్రంగా చూడటం మానేశాడు. హరిశ్చంద్రుడు కూడా కొంత సౌమ్యంగా మారాడు.

"నువు వెధవ్వి! మీబతుకు బండారమంతా ఇప్పుడే వెళ్ళి ఇంద్రుడికి చెప్పేస్తాం. ఇకముందైనా బుద్ధికలిగి మసలుకో. తెలీని విషయాలు మాట్లాడకు" అన్నారు వాళ్ళు.

"పోనీ, ఒక్క సలహా ఇవ్వండి. ఈ మునిసిపల్ ఎన్నికల్లో వోటు ఎటు వెయ్యమన్నారు. ఇప్పుడు కొత్త వార్డులు- మీకు తెలుసుననుకుంటా!"

"నీ వెధవ రాజకీయాలతో మాకు ప్రసక్తిలేదు మేం మీ సమాజధర్మం తెలుసుకోవటానికి వచ్చాం. అటువంటి దేమీ కనిపించలేదు. పోతున్నాం. మీ జీవితం నరకకూప మల్లే చేసుకున్నారు. అందులోనే పొర్లండి!" అంటూ ఆ త్రిమూర్తులు అంతర్హితులైనారు. ఇది జరిగిన సంగతి. ఈ నా రహస్యం ఎట్లా బయటపడిందో నాకు తెలీదు. దేశభక్తులైన నా స్నేహితులు నన్ను పురుగును చూసినట్టు చూస్తున్నారు. నేను కాంగ్రెసు విరోధినని ఆ దేవతా మూర్తుల ఎదట ప్రమాణంచేసినట్టు ఎట్లా బయటపడిందో నాకే తెలియటంలేదు. ఎతో గండగత్తెర అయితేనే తప్ప నేనంత మహాపాతకం చేస్తానా? ఇంతమాత్రంచేత నన్ను కాంగ్రెసు నుంచి బహిష్కరిస్తారా? నావంటి వాళ్లకు స్థానంలేకుండా చేస్తే కాంగ్రెసు ఏమయేటట్టు? మీరే ఆలోచించండి, న్యాయం చెప్పండి? నా స్థానంలో ఉంటే మీరేం చేస్తారు?